

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze diplomové práce

**Konkurenceschopnost turistických destinací
v Jihočeském kraji**

Bc. Eva Lásková

© 2015 ČZU v Praze

Konkurenceschopnost turistických destinací v Jihočeském kraji

Souhrn

Tato práce charakterizuje základní aspekty, které se týkají cestovního ruchu – cestovní ruch, destinace, faktory ovlivňující rozvoj cestovního ruchu, konkurenceschopnost. Dále pojednává o konkrétních modelech konkurenceschopnosti, ze kterých následně vychází tvorba vlastního modelu, který bude aplikován na Jihočeský kraj. V závěru pak práce analyzuje a vyhodnocuje konkurenceschopnost okresů Jihočeského kraje podle vybraných ukazatelů.

Klíčová slova: konkurenceschopnost, destinace, model konkurence, cestovní ruch, Jihočeský kraj, okres

OBSAH:

1. ÚVOD	2
2. CÍL A METODIKA PRÁCE	3
3. VLASTNÍ MODEL KONKURENCESCHOPNOSTI APLIKOVANÝ NA OKRESNÍ ÚROVEŇ	4
4. KONKURENCESCHOPNOST V OKRESECH JČK A JEJÍ VYHODNOCENÍ.....	5
4.1 Analýza bodového ohodnocení okresů Jihočeského kraje.....	5
5. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ Z ANALÝZY BODOVÉHO HODNOCENÍ OKRESŮ JIHOČESKÉHO KRAJE.....	6
6. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	7

1. ÚVOD

Pro Jihočeský kraj představuje cestovní ruch nemalou příležitostí k dalšímu rozvoji, neboť se v tomto kraji nachází mnoho atraktivit. V okresech tohoto kraje je možné najít mnoho historických památek, své místo zde zaujímá cyklistika a tradici v této lokalitě má vybudovanou i lázeňství. Nemalou zásluhou také přispívají přírodní podmínky, které jsou v naší zemi velice příznivé.

Cestovnímu ruchu se v současné době přiřazuje stále větší význam, což znamená stále těžší uplatnění produktů cestovního ruchu dané destinace na trhu, ať už mezinárodním, národním, regionálním či lokálním. Proto je potřeba možná nejefektivněji využít dostupné zdroje v destinaci k získání pokud možno silné tržní pozice. K tomuto prosazování se na trhu by však mělo docházet pozvolna s ohledem na udržitelnost.

Díky svobodě pohybu, volnému času a kapitálu mohou lidé cestovat. Cíl své cesty si vybírají podle kritérií, která si sami zvolí. Vytvoří si svůj vlastní žebříček destinací, které preferují po zvážení svých kritérií. Ani tato práce nebude výjimkou a bude v ní sestaven žebříček, který bude řadit sedm okresů Jihočeského kraje podle ukazatelů konkurenceschopnosti cestovního ruchu, který bude vytvořen za pomoci již známých modelů konkurenceschopnosti destinace.

2. CÍL A METODIKA PRÁCE

Hlavním cílem diplomové práce je zhodnotit a porovnat konkurenceschopnost jednotlivých okresů Jihočeského kraje v oblasti cestovního ruchu. Dílčím cílem pak je vytvoření vlastního modelu konkurenceschopnosti, který vychází z již existujících modelů – modelu Crouche a Ritchieho a Indexu TTCI.

Teoretická část tvoří úvod celé práce. Nejprve charakterizuje cestovní ruch a destinaci cestovního ruchu. Uvádí faktory, které ovlivňují rozvoj cestovního ruchu a představuje vlivy, které má cestovní ruch na destinaci. Dále tato část charakterizuje konkurenceschopnost a modely, které se aplikují k měření destinační konkurenceschopnosti. Teoretická část je vypracována na základě prostudování knižních, elektronických a dalších zdrojů zabývajících se tématem cestovního ruchu a destinační konkurenceschopnosti.

Modely konkurenceschopnosti jsou sestaveny pro měření konkurenceschopnosti na národní či mezinárodní úrovni. Proto je potřeba sestavit model vlastní, který bude možné aplikovat při měření a hodnocení menší destinace, v případě této práce okresů Jihočeského kraje.

K vyhodnocení konkurenceschopnosti okresů Jihočeského kraje slouží jednoduchý paprskový graf, na kterém bude každý jednotlivý paprsek značit jeden okres Jihočeského kraje. Na každém paprsku tohoto grafu bude vyznačen průměr sledovaného ukazatele pro Jihočeský kraj a zakresleno umístění úrovně daného okresu. Poté bude vyhodnoceno, zda je pro konkurenci okresu v cestovním ruchu přijatelnější nadprůměrné, či podprůměrné umístění daného ukazatele v porovnání s průměrem Jihočeského kraje. Dalším krokem při vyhodnocení bude bodová metoda, kdy budou okresy Jihočeského kraje seřazeny podle výhodnosti umístění na grafu a obodovány. V poslední řadě bude analyzováno bodové hodnocení a bude sestaven žebříček konkurenceschopnosti okresů Jihočeského kraje. V analytické části budou využita sekundární data. Převážně z Českého statistického úřadu, oficiálního portálu cestovního ruchu Jihočeského kraje a dalších cestovatelských portálů zaměřených na turistiku v Jihočeském kraji.

3. VLASTNÍ MODEL KONKURENCESCHOPNOSTI APLIKOVANÝ NA OKRESNÍ ÚROVEŇ

Faktory, jako např. politika, zákonodárství, informační technologie, poštovní a finanční služby, neovlivňují konkurenceschopnost jednotlivých okresů Jihočeského kraje, proto nejsou zahrnuty v modelu konkurenceschopnosti okresů.

Tab. 1: Oblasti a faktory podstatné pro měření a hodnocení konkurenceschopnosti okresů JČK

POŘADÍ	OBLASTI A FAKTORY
1.	ZÁKLADNÍ INFRASTRUKTURA
1.1	Koncentrace celoročně a sezónně dostupných lůžek HUZ
1.2	Koncentrace stravovacích a pohostinských zařízení
1.3	Koncentrace silnic
2.	HISTORICKÉ A DALŠÍ ATRAKTIVITY
2.1	Koncentrace hradů a zámků
2.2	Koncentrace cyklotras
2.3	Koncentrace lázeňských a wellness zařízení
3.	KRIMINALITA A DOPRAVNÍ NEHODY
3.1	Koncentrace kriminality
3.2	Koncentrace dopravních nehod
4.	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
4.1	Koncentrace investic do životního prostředí
4.2	Koncentrace emisí
4.3	Koncentrace chráněných území
5.	DOPLŇKOVÉ SLUŽBY
5.1	Koncentrace praktických lékařů
5.2	Koncentrace lékáren
6.	LIDSKÉ ZDROJE
6.1	Koncentrace obyvatel

Zdroj: vlastní zpracování

4. KONKURENCESCHOPNOST V OKRESECH JČK A JEJÍ VYHODNOCENÍ

Pro konkurenceschopnost v cestovním ruchu je výhodnější nadprůměrné postavení okresu v oblastech:

- ubytování, stravování, dostupnosti, koncentrace hradů a zámků, cyklotras, lázeňských a wellness zařízení, investic do životního prostředí, chráněného území, zdravotní péče, koncentrace lékáren a koncentrace obyvatel

Pro konkurenceschopnost v cestovním ruchu je výhodnější podprůměrné postavení okresu v oblastech:

- zjištěných trestních činů, dopravních nehod a emisí

4.1 Analýza bodového ohodnocení okresů Jihočeského kraje

Tab. 2: Žebříček konkurenceschopnosti okresů Jihočeského kraje

OKRES	POŘADÍ	ZÍSKANÉ BODY (V %)
ČESKÉ BUDĚJOVICE	1.	16,1
TÁBOR	2.	15,6
JINDŘICHŮV HRADEC	3.	15,4
ČESKÝ KRUMLOV	4.	14,7
PRACHATICE	5.	13,1
STRAKONICE	6.	12,6
PÍSEK	7.	12,4

Zdroj: vlastní zpracování

5. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ Z ANALÝZY BODOVÉHO HODNOCENÍ OKRESŮ JIHOČESKÉHO KRAJE

První a zároveň nejlepší pozice konkurenceschopnosti patří okresu České Budějovice, který si toto umístění upevňuje především v oblasti základní infrastruktury, historických a dalších atraktivit a lidských zdrojů. Naopak mu konkurenční postavení ztěžuje oblast kriminality, dopravních nehod a doplňkových služeb.

Dalším v pořadí, na místě druhém, je okres Tábor. Ten při hodnocení konkurenceschopnosti vyniká především v oblasti kriminality, dopravních nehod a doplňkových služeb. Na celkové konkurenceschopnosti mu pak ubírá oblast životního prostředí.

Třetí místo patří okresu Jindřichův Hradec. Silnou stránkou tohoto okresu je oblast životního prostředí. Konkurenceschopnost na jindřichohradecku je pak omezena v oblasti historických a dalších atraktivit.

Na střed žebříčku se umístil okres Český Krumlov. Tento okres spatřuje svoji silnou konkurenční výhodu hlavně v oblasti historických a dalších atraktivit. Ale také o svoji výhodu přichází, a to kvůli oblasti doplňkových služeb a lidských zdrojů.

Páté místo patří okresu Prachatice, který v konkurenceschopnosti vyniká oblastí kriminality a dopravních nehod a naopak ztrácí v oblasti lidských zdrojů.

Šestá příčka žebříčku konkurenceschopnosti patří okresu Strakonice, jehož hlavní výhodou je oblast kriminality a dopravních nehod. Naopak nevýhodou je oblast historických a dalších atraktivit, základní infrastruktury a životního prostředí.

A místo poslední, sedmé, patří okresu Písek. Ten nejvíce vyniká v oblasti historických a dalších atraktivit, kriminality a dopravních nehod, ale pak ztrácí umístění v oblasti životního prostředí.

6. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

1. CROUCH, G. I. Modelling destination competitiveness: a survey and analysis of the impact of competitiveness attributes. Gold Coast: CRC for Sustainable Tourism Pty Ltd, 2007. 45 s. ISBN 9781920965389
2. DROBNÁ, D., MORÁVKOVÁ, E. Cestovní ruch pro střední školy a pro veřejnost. Praha: Fortuna, 2010. 200 s. ISBN 978-80-7373-079-6
3. HESKOVÁ, M. a kol. Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy. Praha: Fortuna, 2011. 216 s. ISBN 978-80-7373-107-6
4. HOLEČEK, M. a kol. Zeměpis cestovního ruchu. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, s. r. o., 2005. 132 s. ISBN 80-86034-64-X
5. INDROVÁ, J. a kol. Cestovní ruch (základy). Praha: Oeconomica, 2007. 119 s. ISBN 978-80-245-1252-5
6. PALATKOVÁ, M. Marketingový management destinací. Praha: Grada, 2011. 208 s. ISBN 978-80-247-3749-2
7. PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. 448 s. ISBN 80-239-0152-4

Elektronické zdroje

1. BUHALIS, D. Marketing the Competitive Destination of the Future. [online]. Dostupný z WWW: <<https://epubs.surrey.ac.uk/1087/1/fulltext.pdf>>
2. Cyklotrasy ČR [online]. Dostupný z WWW: <www.cyklotrasy.cz>
3. Jižní Čechy [online]. Dostupný z WWW: www.jiznicechy.cz
4. ManagementMania. Konkurence [online]. Dostupný z WWW: <<https://managementmania.com/cs/konkurence>>
5. Regionální konkurenceschopnost: teorie a přístupy. [online]. Dostupný z <WWW:<http://is.muni.cz/do/econ/soubory/katedry/kres/4884317/14318877/Wokoun.pdf>>
6. Výletník – trasy, mapy, ubytování [online]. Dostupný z WWW: <www.vyletnik.cz>

7. World economic forum. The Travel & Tourism Competitiveness Report 2013. [online]. Dostupný z WWW: <<http://www.weforum.org/reports/travel-tourism-competitiveness-report-2013>>

Ostatní zdroje

1. CzechTourism: Česká republika – bezpečná destinace
2. MMR ČR – Marketing cestovního ruchu
3. OECD – Indicators for Measuring Competitiveness in Tourism
4. Statistická ročenka Jihočeského kraje 2014